

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 17C/426/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8112241478
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Straková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2014:8112241478.2

Rozhodnutie

Okresný súd Prešov samosudkyňou JUDr. Evou Strakovou v občianskoprávnej veci žalobcu: H., J..S..Z., J. J. R. T., H. XX, O.: XXXXXXXX, zastúpená Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, IČO: 36864421, proti žalovanému: J. S. - E. J. J., J. J. R. T., Ž. F. XX, O.: XXXXXXXX, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

súd žalobu žalobcu na náhradu majetkovej a nemajetkovej škody
z a m i e t a v celom rozsahu.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

Súd vylučuje na samostatné konanie žaloby žalobcu pôvodne vedené na OS Vranov nad Topľou sp. zn. 11C/210/2012, 11C/212/2012, 11C/209/2012, 11C/213/2012, 11C/214/2012, 11C/216/2012, 11C/218/2012, 11C/219/2012, 11C/220/2012.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca žalobou doručенou súdu dňa 27.9.2012 pôvodne vedenej na Okresnom súde vo Vranove nad Topľou pod sp. zn. 11C/209/2012, 11C/210/2012, 11C/212/2012, 11C/213/2012, 11C/214/2012, 11C/215/2012, 11C/216/2012, 11C/218/2012, 11C/219/2012, 5C/609/2012, ktoré boli spojené na spoločné konanie vedené pod sp.zn. 11C/209/2012, žiadal zaviazať žalovaného na náhradu majetkovej škody po 175 Eur v každej spojenej veci predstavujúcu náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky v období, ktoré uplynulo medzi doručením návrhu na zmenu súdneho exekútora a rozhodnutím o ňom prostredníctvom výkonov zamestnancov pomocou informačného systému v sume 70 Eur, na udržiavanie a správu informačného systému 40 Eur a administráciu a komunikáciu s pôvodným exekútorom 50 Eur a za administratívne spracovanie urgencií exekučnému súdu, za poštovné a telekomunikačné výdaje 15 Eur, t.j. spolu 175 Eur a titulom nemajetkovej ujmy sumu 331,92 Eur ako finančné zadostučenie, lebo žalovaný je zodpovedný za škodu, ktorá vznikla žalobcovi nesprávnym úradným postupom Okresného súdu vo Vranove nad Topľou v exekučných konaniach, keď nerozhodol o žiadosti o zmenu exekútora na vykonanie exekúcie pre pohľadávku žalobcu v zákonom stanovenej lehote, postupoval spôsobom odporujúcim zákonu nesústredene so zbytočnými prietahmi a k vydaniu rozhodnutia došlo až po veľmi dlhej dobe.

Žalobca v súlade s pravidlami riadneho hospodárenia ako oprávnený subjekt navrhol písomným podaním spísaným procedurálnym postupom podľa ust. § 38 a nasl. Zák. 233/1995 Z.z. súdnemu exekútorovi vykonať exekúciu a to z dôvodu nerešpektovania zmluvných dojednaní a zákonných ustanovení zo strany dlžníka. Exekúciu žalobca navrhol vykonať pre svoju pohľadávku, ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo zmlúv o úvere dlžníkovi E. G.Ň., O. E., E. R., Q. D., U. B., D. T., W. P., D. G., U. U. I. E. Č..

Súdny exekútor postupoval podľa procesnej úpravy obsiahnutej v Exekučnom poriadku (ďalej EP), najmä podľa ust. § 44 ods. 1 EP a predložil návrh žalobcu na vykonanie exekúcie spolu s ex.titulom miestne a vecne príslušnému ex.súdu, pričom ho požiadal o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Exekučný súd poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie a udelil mu poverenia.

Žalobca pre obavy o právny a faktický osud pohľadávky nútene vymáhanej súdnym exekútorom, spísal dňa 29.6.2009, resp. 2.7.2009 a podal postupom podľa § 44 ods. 8 EP exekučnému súdu návrh na zmenu exekútora. Žalobca legitímne očakával, že súd mu svojou činnosťou poskytne súdnu ochranu v zákonom predpokladanej kvalite a teda, že dôjde k reálnej zmene exekútora rozhodnutím súdu v zákonom stanovenej lehote. Nestalo sa to napriek tomu, že návrh spĺňa všetky formálne a materiálne podmienky ustanovené EP, resp. O.s.p.

Žalobca poukázal na právnu úpravu procesného postupu exekučného súdu vo veci rozhodovania o zmene súdneho exekútora, ktorá definuje dobu určenú na prijatie rozhodnutia 30 dní, pričom prekročenie tejto doby je nutné s ohľadom na ochranu základných práv a slobôd kvalifikovať ako porušenie zákona.

a) Podľa ust. §44 ods.7 Exekučného poriadku platného od 01.09.2005:

Oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora.

b) Podľa ust. §44 ods.8 Exekučného poriadku platného od 01.12.2006:

Oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora.

V exekučnom konaní vedenom podľa týchto procesných pravidiel je založená zákonná povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o návrhu oprávneného na zmenu exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora.

Exekučný súd napriek tomu, že vec ním prejednávaná nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti, ani si nevyžadovala takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať svojou komplexnosťou podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu (v skutočnosti súd nemá inú legálnu možnosť, než o návrhu len na základe posúdenia osoby nového exekútora rozhodnúť a teda do konania nevstupujú iné informačné podnety a nevykonáva sa dokazovanie) nerozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej lehote.

V predmetnom prípade neexistovala a neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať nesústredene a so zbytočnými prietiahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia o zmene exekútora pristúpil až po veľmi dlhej dobe.

Žalobca nedisponuje rovnopisom príslušného exekučného titulu, ani rovnopisom príslušného návrhu na vykonanie exekúcie, ktorý by obsahoval vyznačený dátum doručenia súdu. Žalobca použil rovnopis exekučného titulu ako nutnú prílohu k návrhu na vykonanie exekúcie a zveril ho zvolenému súdnemu exekútorovi. Podľa ust. §39 ods.2 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“) k návrhu na vykonanie exekúcie oprávnený pripojí rovnopis rozhodnutia opatrený potvrdením o jeho vykonateľnosti (exekučný titul). Generálne žalobca inicioval exekučné konanie formou zápisnice spísanej u zvoleného súdneho exekútora. Návrh na vykonanie exekúcie zachytený v obsahu zápisnice sa nenachádza v dispozícii žalobcu, ale bol postupom podľa ust. §44 ods.1 Exekučného poriadku predložený súdnym exekútorom exekučnému súdu a to so žiadosťou o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Žalobca objektívne nemôže predložiť rovnopis príslušného návrhu na vykonanie exekúcie, ktorý by obsahoval vyznačený dátum doručenia súdu aj preto, že návrh na vykonanie exekúcie (tam kde nedošlo k spísaniu notárskej zápisnice), doručoval zvolenému súdnemu exekútorovi a nie súdu. Podľa ust. §36 ods.2 veta prvá Exekučného poriadku exekučné konanie sa začína dňom, v ktorom bol exekútorovi doručený návrh na vykonanie exekúcie. Exekučný súd neoznámil žalobcovi spisovú značku, pod ktorou došlo k registrácii exekučného konania na všeobecnom súde.

Žalobca podal návrh na zmenu exekútora. V exekučnom konaní je stanovená lehota 30 dní na rozhodnutie o zmene exekútora. Exekučný súd nerozhodol o tomto návrhu v zákonom stanovenej lehote, pritom neexistovala taká okolnosť na strane súdu, ktorá by mu umožňovala postupovať nesústredene a s prietiahmi. Opísaný postup exekučného súdu je nesprávny a v rozpore

so zákonom, konkrétne ust. §44 ods.7 Exekučného poriadku, resp. od 01.12.2006 s ust. §44 ods.8 Exekučného poriadku.

Nečinnosť okresného súdu nie je ničím ospravedlniteľná, pretože počas špecifikovaného obdobia nevykonával vo veci také úkony, ktoré mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa žalobca v predmetnej veci počas súdneho konania nachádzal, čo je základným účelom práva zaručeného v článku 48 ods.2 Ústavy Slovenskej republiky (napr. rozhodnutia Ústavného súdu SR, sp.zn.: I. ÚS 41/02, III. ÚS 117/02, I. ÚS 13/05).

Žalobca sa dozvedel o všetkých okolnostiach priebehu skutkového deja, ktorý vyústil do porušenia jeho práv a spôsobenej škody až po doručení uznesenia exekučného súdu o zmene súdneho exekútora (skutkový dej bol zavŕšený doručením uznesenia o zmene súdneho exekútora). Žalobca si z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu uplatňuje náhradu majetkovej škody ako aj nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorá predstavuje náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením návrhu na zmenu súdneho exekútora a rozhodnutím o ňom. Žalobca vynaložil v tomto období nasledovné náklady:

- na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnancov pomocou informačného systému sumu 70,- Eur

- na udržiavanie a správu informačného systému sumu 40,- Eur

- na administráciu listín a komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom sumu 50,- Eur.

Zmyslom právnej úpravy zmeny súdneho exekútora obsiahnutej v ust. 44 ods.8 Exekučného poriadku je zakotvenie možnosti zmeny exekútora na základe žiadosti najmä v snahe o dôsledné uplatňovanie zásady hospodárnosti v exekučnom konaní, ako aj o zabezpečenie ochrany oprávneného pri nečinnosti súdneho exekútora. Žalobca pristúpil k podaniu návrhu na zmenu súdneho exekútora po strate dôvery k exekútorovi a to najmä pre jeho neefektívne a neúčinné postupy, ktoré nesmerovali k riadnej a včasnej ochrane oprávnených záujmov žalobcu (žalobca mal odôvodniteľné podozrenie vzniku škody na jeho stráne). Keďže exekučný súd ostal aj po podaní návrhu na zmenu súdneho exekútora nečinný, musel obdobie nečinnosti prekryvať žalobca svojou cielenou aktivitou na udržanie bonity pohľadávky a jej zabezpečenia usmerňovaním exekútora a ďalších účastných orgánov. To predpokladalo aktívnu systémovú správu pohľadávky žalobcom.

- na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde sumu 15,- Eur.

Celkovo vynaložil žalobca vo veci správy a vymáhania svojej pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením návrhu na zmenu súdneho exekútora a rozhodnutím o ňom a to výlučne vplyvom nesústreďenej činnosti exekučného súdu sumu 175,- Eur v každej veci. Táto suma by nezaťažila žalobcu, ak by exekučný súd postupoval správne a pri rozhodovaní o zmene súdneho exekútora by dodržal zákonom stanovenú dobu.

Žalobca si ďalej uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej dobe v spojení s porušením práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného čl.48 ods.2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranom čase zaručeného čl.6 ods.1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Nesprávny úradný postup exekučného Okresného súdu Vranov nad Topľou je dôsledkom jeho nesústreďenej činnosti takej intenzity, ktorá má za následok zbytočné prieťahy v konaní spojené so zásahom do výkonu majetkových práv žalobcu. Márnym plynutím času boli reálne ohrozené legitímne očakávania žalobcu, že nastanú účinky predpokladané v ust. §44 ods.8 Exekučného poriadku a správnym postupom exekučného súdu dôjde k zámene súdneho exekútora čo bude viesť k efektívnemu a účinnému vymoženiu jeho pohľadávky. Nesprávny úradný postup exekučného súdu vystavil oprávnené záujmy žalobcu nasledovným rizikám: neskorým ukončením procedúry zmeny súdneho exekútora exekučným súdom nastalo riziko zániku povinného; neskorým ukončením procedúry zmeny súdneho exekútora exekučným súdom nastalo riziko zmarenia účelu konania pre stratu kontaktu s povinným; neskorým ukončením procedúry zmeny súdneho exekútora exekučným súdom nastalo riziko insolvenčnej povinného.

Náhradu nemajetkovej ujmy žalobca vníma ako spravodlivú satisfakciu, za konkrétne porušenie jeho zákonných nárokov (definovaných zákonom stanovenou lehotou danou k rozhodnutiu) a základných práv. Ďalšie dôvody na podporu svojej žiadosti o náhradu nemajetkovej ujmy sú:

- neexistencia akéhokoľvek účinného vnútroštátneho prostriedku nápravy spôsobilého reštituovať vzniknutú situáciu, resp. vyvolaný zásah do zákonných nárokov a základných práv žalobcu v spojení s absolútnou nemožnosťou vrátenia strateného času, vyvolala u žalobcu, resp. u členov riadiacich orgánov spoločnosti, ako aj u jej majiteľov pocity frustrácie, úzkosti, nespravodlivosti, neistoty a nedôvery v právo a rovnosť v spoločnosti;
- úplne zbytočné a právne nezdôvodniteľné časové omeškanie v rozhodovaní exekučného súdu spôsobilo v súvislosti s vymáhanou pohľadávkou a jej príslušenstvom zánik ďalších plánovaných podnikateľských aktivít žalobcu, ako aj zánik už vytvorených podnikateľských plánov. Vyvolaná strata zisku zrealizovaného obchodu spôsobila hospodársku stratu na strane žalobcu, ale aj na strane jeho majiteľov;
- nezákonným zásahom vyvolaná situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy žalobcu a spôsobila neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať.

Do obsahu základného práva na súdnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon. Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy. Z toho vyplýva, že k reálnemu poskytnutiu súdnej ochrany dôjde len vtedy, ak sa na zistený stav vecí použije ústavne súladne interpretovaná, platná a účinná právna úprava (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. IV. ÚS 77/02).

Všeobecný súd pri realizácii základného práva na súdnu ochranu podľa Ústavy Slovenskej republiky a podľa Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je povinný aplikovať ústavnú požiadavku jednoduchého práva, že každý má právo na rozhodnutie podľa relevantnej právnej normy (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 120/2010 z 12. mája 2010).

Reálne uplatnenie základného práva na súdnu ochranu predpokladá, že účastníkovi súdneho konania sa súdna ochrana poskytne v zákonom predpokladanej kvalite, pričom výklad a používanie príslušných zákonných ustanovení musí v celom rozsahu rešpektovať uvedené základné právo účastníkov garantované v čl. 46 ods. 1 ústavy. Výklad a aplikácia zákonných predpisov zo strany všeobecných súdov musí byť preto v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu, ktorým je poskytnutie materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov konania. Potreba náhrady nemajetkovej ujmy má svoj základ v požiadavke na spravodlivé usporiadanie vzťahov a dosiahnutie adekvátnej nápravy a primeranej satisfakcie za porušenie základných práv a princípov právneho štátu.

Žalobca si uplatňuje ako primeranú náhradu nemajetkovej ujmy za vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania, za porušenie jeho práv, stratu legitímnych očakávaní, že nastane v zákonom čase stav predpokladaný zákonom, stratu dôvery v právo a v spravodlivé riešenie veci a vyvolanie rizík ohrozujúcich konečné vymoženie pohľadávky (spôsobené v priamej príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom exekučného súdu) sumu 331,92 EUR. Žalobca uskutočnil výpočet nároku alikvotným pomerom 55,32 EUR za každý mesiac omeškania v činnosti exekučného súdu na základe aplikácie doktríny Ústavného súdu SR, teda 663,88 EUR za rok: 12 mesiacov v roku = 55,32 EUR za mesiac. Žalobca postupoval podľa ust. §15 ods.1 zákona č.514/2003 Z.z. a písomnou žiadosťou požiadal žalovaného o predbežné prerokovanie jeho nároku na náhradu škody. Žalovaný však do podania tejto žaloby na žiadosť pozitívne nereagoval.

Nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Vranov nad Topľou došlo k porušeniu práva žalobcu na rozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej dobe v spojení s porušením jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného čl.48 ods.2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranom čase zaručeného čl.6 ods.1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd; porušeniu práva žalobcu na súdnu ochranu zaručeného čl.46 ods.1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces zaručeného čl.6 ods.1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, pretože súdna ochrana nebola poskytnutá v zákonom predpokladanej kvalite; porušeniu princípov právneho štátu, konkrétne princípu legality, princípu ochrany legitímnych očakávaní, princípu ochrany dôvery v právo, princípu právnej istoty; žalobca žiadal, aby súd medzitýmnym rozsudkom v zmysle ust. §152 ods.2 veta druhá in fine OSP rozhodol o základe veci tak, že žalovaný je zodpovedný za škodu, ktorá vznikla spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35 807 598 so sídlom: Pribinova ul. č.25, Bratislava 811 09 nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Vranov nad Topľou, pretože tento nerozhodol o jej návrhu na zmenu súdneho exekútora v exekučnom konaní vedenom pre pohľadávky žalobcu, ktoré vznikli neplnením záväzkov vyplývajúcich zo zmlúv o úvere.

Žalovaný žiadal žalobu zamietnuť v celom rozsahu a nepriznať náhradu škody v zmysle zákona 514/2003 Z.z., lebo ide o právne nepodstatnú žalobu z dôvodu nepreukázania splnenia zákonných podmienok. Podanú žalobu považuje za zmätočnú, v žalobách nie sú uvedené sp.značky exekučných konaní, chýbajú relevantné údaje ako dátum doručenia podania súd, ktoré majú význam pre posúdenie celej veci a dátumy, kedy sa žalobca dozvedel o vzniku škody. Žalobca nepredložil ani jeden relevantný dôkaz, ktorý by preukazoval vôbec existenciu predmetných exekučných konaní, vznik skutočnej škody, nemajetkovej ujmy a pod. Síce uviedol časť dôkazov, odkazuje na exekučné spisy, ale v skutočnosti prenáša celú dôkaznú povinnosť na súd, napriek tomu, že dôkazné bremeno má znášať sám.

Tvrdenie žalobcu, že nemá vedomosť o spisových značkách ním uvádzaných exekučných konaní, sa nezakladá na pravde, má charakter klamlivého a zavádzajúceho tvrdenia, pretože sám žalobca uvádza, že mu boli doručené uznesenia exekučného súdu o zmene súdneho exekútora, pričom tieto uznesenia museli byť v súlade s právnymi predpismi upravujúcimi náležitosti súdnych rozhodnutí označené spisovými značkami dotknutých exekučných konaní. Neoznačenie spisových značiek exekučných konaní, v ktorých malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu zo strany exekučného súdu (teda nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí), bolo jedným z dôvodov, pre ktoré Ústavný súd SR odmietol sťažnosti žalobcu na porušenie jeho ústavných práv nečinnosťou exekučného súdu (príkladmo rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 211/2012, sp. zn. IV. ÚS 366/2012, sp. zn. IV. ÚS 374/2012). Okrem toho kto iný ako oprávnený v exekučnom konaní, ktorý si v súvislosti s ním uplatňuje právo na náhradu škody, má mať možnosť a záujem relevantným a jednoznačným spôsobom identifikovať konanie, v ktorom mu mala byť spôsobená škoda.

Pre tieto nedostatky a neúplné podanie žalobcu nie je jasný ani titul nároku na náhradu škody. Jednak žalobca namieta „nezákonné konanie“ v podobe nerozhodnutia o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom ustanovenej lehote, ale zároveň namieta nesprávny úradný postup v podobe prietahov. Nie je teda zrejmé, na základe akého titulu si žalobca uplatňuje náhradu škody, keďže v žalobe sa tieto tituly prelínajú a žalobca jednoznačne neuvádza, z ktorého titulu/titulov si uplatňuje svoj nárok. Čo sa týka uvádzaných prietahov v konaní, žalovaná má za to, že všeobecný súd v konaní o náhradu škody nie je oprávnený posudzovať prietahy v konaní súdu, tuto právomoc má iba predseda súdu alebo Ústavný súd SR.

Žalovaný ďalej poukázal na to, že dňa 23. 4. 2012mu boli doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo dňa 23. 4. 2012. Vzhľadom na skutočnosť, že už dňa 27. 9. 2012 boli na súd doručené žaloby vo veci, je zrejmé, že žalobca ich nepodal po uplynutí 6-mesačnej lehoty, ale skôr. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“), nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len žiadosť) s príslušným orgánom podľa § 4 a 11. Podľa § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Z citovaných ustanovení zákona č. 514/2003 Z. z. vyplýva, že poškodený sa práva na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci môže domáhať na súde až po uplynutí šiestich mesiacov odo dňa prijatia jeho žiadosti (doručenia na príslušný orgán) o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Predbežné prerokovanie nároku je zákonom (§ 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z.) ustanovenou podmienkou, aby o tomto nároku mohlo prebehnúť občianske súdne konanie (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 2 Cz 38/76, uverejnené pod publikačným číslom R 28/1978). Preto má žalovaná za to, že ide o predčasne uplatnený nárok na súde.

Napriek opakovaným výzvam na doplnenie žiadostí, ktoré Ministerstvo spravodlivosti SR adresovalo žalobcovi po doručení prvotných žiadostí o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, Ministerstvu spravodlivosti SR bola doručená všeobecná odpoveď, kde žalobca nepreukázal požadované skutočnosti, nedoplnil žiadané informácie, nebol ochotný uviesť dátumy, kedy sa dozvedel o škode, nepriložil doklady preukazujúce vyčíslenú majetkovú škodu, neuviedol, či boli podávané sťažnosti predsedovi súdu na prietahy/ústavné sťažnosti, ani nedoplnil doklady preukazujúce „ohrozenie“ práv zánikom povinného, jeho insolvenčiou, stratou kontaktu s povinným, ktorými odôvodňuje vznik nemajetkovej ujmy. Vcelku žalobca neposkytol žiadnu súčinnosť na predbežné prerokovanie podaných žiadostí, a tým zmaril akúkoľvek možnosť predbežne prerokovať nárok na náhradu škody, o ktorého

prerokovanie sám požiadal. Ministerstvo spravodlivosti SR ako orgán príslušný podľa § 4 ods. i písm. a) zákona č. 514/2003 Z. z. preto nárok žalobcu nepovažuje za predbežne prerokovaný.

Zákon č. 514/2003 Z. z. ustanovuje nasledujúce všeobecné podmienky, pri splnení ktorých štát zodpovedá za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci: nezákonné rozhodnutie, resp. nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Pre vznik zodpovednosti štátu musia byť splnené všetky tri podmienky súčasne.

K otázke nerozhodnutia o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom ustanovenej lehote platí, že všeobecným predpokladom na zmenu súdneho exekútora je žiadosť oprávneného na zmenu súdneho exekútora spolu s uvedením súdneho exekútora, ktorý má nahradiť pôvodného exekútora. V praxi je zaužívaný model, v zmysle ktorého exekučný súd po dôjdení žiadosti o zmenu súdneho exekútora predloží túto žiadosť pôvodnému súdnemu exekútorovi na vyjadrenie, na vyčíslenie jeho doterajších trov (keďže súčasne s rozhodnutím o zmene súdneho exekútora exekučný súd rozhodne v tomto uznesení aj o trovách doterajšieho exekučného konania tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie u pôvodného exekútora) a na zaslanie príslušného exekútorského spisu za účelom realizácie povinnosti vyplývajúcej exekučnému súdu z ustanovenia § 44 ods. 9 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti o zmene a doplnení ďalších zákonov. Súd v rozhodnutí o zmene exekútora podľa odseku 8 zároveň vykonaním exekúcie poverí exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu postúpi spolu s exekučným spisom súdneho exekútora, ktorú bol vykonaním exekúcie pôvodne poverený).

Možno pripustiť, že v niektorom prípade mohol exekučný súd rozhodnúť o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora po uplynutí zákonom stanovenej 30-dňovej lehoty od doručenia takéhoto návrhu, najmä v prípade, ak pôvodný súdny exekútor neposkytol exekučnému súdu plnú súčinnosť; v takom prípade exekučný súd objektívne nemohol dodržať zákonnú 30-dňovú lehotu na rozhodnutie o návrhu žalobcu ako oprávneného na zmenu súdneho exekútora tak, aby v tejto lehote rozhodol aj o trovách exekúcie pôvodného súdneho exekútora a súčasne postúpil novému súdnemu exekútorovi exekučný spis pôvodného súdneho exekútora. Odhliadnuc od uvedeného, v prípadoch podozrenia, že exekučný súd nekonal o návrhu žalobcu ako oprávneného na zmenu súdneho exekútora, žalobcovi nič nebránilo využiť účinný prostriedok nápravy, ktorým bezpochyby, bolo podanie sťažnosti predsedovi príslušného súdu proti porušovaniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa § 3 ods. 7 v spojení s § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch. Ak žalobca tento prostriedok nápravy nevyužil, zanedbal svoju všeobecnú preventívnu povinnosť podľa ustanovenia § 415 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len Občiansky zákonník), keďže si nepočínal tak, aby nedošlo ku škode na jeho majetku (keďže podľa tvrdenia žalobcu ku škode/nemajetkovej ujme malo dôjsť tým, že exekučný súd nerozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom ustanovenej lehote). Okrem toho žalovaný poukázal na judikatúru Ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 16/02, ktorá konštatuje, že „Pri posúdení, či došlo alebo nedošlo k porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd prihliada síce na lehoty, ktoré sú uvedené v ústave alebo v zákone (porovnaj napr. rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 64/97, na ktoré sťažovateľ vo svojej sťažnosti poukazuje), ale ich nedodržanie nepovažuje automaticky za porušenie uvedeného základného práva, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky okolnosti danej veci. Pojem „zbytočné prieťahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý nemožno vykladať a aplikovať len s ohľadom na lehotu uvedenú v zákone. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž ani v týchto prípadoch postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prieťahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 63/00).“

Vzhľadom na povahu úkonu (rozhodnutie o zmene súdneho exekútora), zákonom ustanovenú lehotu, lehotu, v ktorej sa rozhodlo, nečinnosť žalobcu i nevyhnutnosť vykonať pred, resp. súčasne s rozhodnutím i iné úkony (výzva na vyjadrenie pôvodnému exekútorovi, vyjadrenie pôvodného exekútora a vyčíslenie jeho trov, doručenie exekučného spisu a jeho zaslanie novému exekútorovi a rozhodnutie o trovách pôvodného exekútora), nie je možné nerozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora v lehote ustanovenej zákonom považovať za zbytočné prieťahy, a teda za nesprávny úradný postup. Žalovaný poukázal na ustanovenie § 44 ods. 8 a 9 Exekučného poriadku, z ktorého je zrejmé, že pôvodný súdny exekútor vykonáva úkony exekučného konania až do času rozhodnutia súdu o zmene súdneho exekútora, resp. do doručenia uznesenia o zmene súdneho exekútora pôvodnému exekútorovi. To znamená, že v súvislosti s nerozhodnutím v lehote nemohlo dôjsť k vzniku žiadnej materiálnej škody, pôvodný súdny exekútor mal a mohol pokračovať vo vymáhaní pohľadávky, na ktorú mal poverenie, s ohľadom na zachovanie kontinuity konania.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. (v znení účinnom od 1. 1. 2013) pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prietahoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prietahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

Žalobca nepreukázal, že by podal sťažnosť na prietahy, resp. žiadosť o prešetrenie vybavenia sťažnosti, že by existovalo právoplatné rozhodnutie vydané v disciplinárnom konaní, právoplatné rozhodnutie ESLP či právoplatné rozhodnutie Ústavného súdu SR, ktorými by bolo konštatované porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Z uvedených dôvodov žalovaná má za to, že nie je preukázaný nesprávny úradný postup spočívajúcu v existencii prietahov.

Otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantované v čl. 48 ods.2 Ústavy SR, je pritom kompetentný preskúmať ústavný súd, ktorý ju v súlade so svojou ustálenou judikatúrou preskúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitost' veci, správanie účastníka a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Efektívnosť a rýchlosť súdneho konania nie je oprávnený preskúmať súd v konaní o náhrade škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z., ale len Ústavný súd SR na podklade ústavnej sťažnosti. Opačný výklad by znamenal, že by existovalo niekoľko orgánov, ktoré by boli oprávnené v tom istom čase preskúmať postup toho istého súdu z hľadiska vzniku zbytočných prietahov. K záveru o tom, že konštatovať existenciu prietahov v súdnom konaní môže len Ústavný súd SR (t.j. nie civilný súd v konaní o náhrade škody), dospel napr. Krajský súd v Nitre (sp. zn. 9Co 285/2011). Pokiaľ by súd konajúci o náhrade škody mohol hodnotiť postup iného súdu z hľadiska existencie zbytočných prietahov, znamenalo by to absurdný záver, keďže všeobecné súdy by preskúmavali postup iných všeobecných súdov, pričom uvedené by mohlo smerovať aj k porušeniu inštančného princípu v súdnictve. Vecne príslušné pre rozhodovanie sporov o náhradu škody sú v prvom stupni zásadne okresné súdy, avšak súdy, ktoré môžu porušiť právo fyzických a právnických osôb na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, môžu byť aj súdy vyššieho stupňa (krajské súdy, Najvyšší súd SR). Teda v prípade, ak by sa zbytočných prietahov dopustil napr. Najvyšší súd SR, poškodený subjekt by sa mal obrátiť v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. na okresný súd, aby konštatoval, že jeho nadriadený orgán sa dopustil zbytočných prietahov. Postup súdu vyššieho stupňa by bol v takomto prípade preskúmaný súdom nižšieho stupňa, čo je zjavne absurdné a uvedené len potvrdzuje, že konštatovať existenciu prietahov v súdnom konaní môže len Ústavný súd SR. Aj z rozhodovacej činnosti Ústavného súdu SR, z ustanovenia § 53 ods. 1 zákona č. 238/2003 Z.z.. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov vyplýva, že ústavnú sťažnosť môže podať fyzická alebo právnická osoba iba v prípade, ak využije všetky opravné a iné účinné právne prostriedky pre ochranu svojich základných práv a slobôd. V zmysle uvedeného, pokiaľ by bolo možné konštatovať existenciu prietahov a nahradiť nemajetkovú ujmu na základe rozhodnutia všeobecného súdu podľa zákona č. 514/2003 Z. z., Ústavný súd SR by o takomto nároku nemohol konať, pokiaľ by sa fyzická alebo právnická osoba ešte predtým neúspešne nedomáhala tohto nároku podľa zákona č. 514/2003 Z. z. (teda prostredníctvom účinného prostriedku nápravy). Avšak vzhľadom na to, že Ústavný súd SR skúma porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a finančné zadosťučinenie priznáva (bez skúmania, či bol nárok predtým uplatnený podľa zákona č. 514/2003 Z. z.), je zrejmé, že všeobecný súd nemôže konštatovať prietahy v konaní a priznať za ne náhradu nemajetkovej ujmy. Vzhľadom na vyššie uvedené nie je preukázaná existenciu prietahov v konaní.

Zo skutkových okolností uvádzaných žalobcom v niektorých žalobách vyplýva, že k nesprávne úradnému postupu okresného súdu malo dôjsť v období pred marcom 2009.

Podľa ustanovenia § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia.

V prípade, ak mala žalobcovi vzniknúť škoda práve nesprávnym úradným postupom spočívajúcim v tom, že okresný súd nerozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonnej lehote,

lehota na uplatnenie tohto nároku (premlčacia lehota) uplynula po troch rokoch od momentu rozhodnutia o zmene súdneho exekútora (od skončenia namietaných prietahov v konaní). Vzhľadom na uvedené žalovaný vzniesol námietku premlčania pri každom uplatnenom nároku, pri ktorom došlo k rozhodnutiu o návrhu na zmenu súdneho exekútora pred dňom 23. 4. 2009 (t. j. tri roky pred dňom, kedy boli žalovanému doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku). Žalobca sa vo svojich žalobách domáha náhrady materiálnej škody vo výške 175,- Eur.

Podľa ustanovenia § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak. Pre úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. je o. i. nevyhnutné preukázať existenciu škody a jej výšku. Podľa názoru žalovanej žalobca nepreukázal existenciu škody a nároky, ktoré si uplatňuje, je možné považovať za hypotetické. Podľa tvrdení žalobcu, tento vyčíslil uplatnenú škodu na základe paušalizácie reálnych vecných nákladov, ktoré spočívajú v administratívnych výdajoch, funkčných výdajoch, mzdových výdajoch a výdajoch spojených so stratou času zamestnanca, a to bez ohľadu na dĺžku trvania prietahov. Ako podstatné zložky vyčíslenej sumy uvádza správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému, udržiavanie a správu informačného systému a administratívne spracovanie textov urgencií, publikačné výdaje, poštovné. Žalobca neuvádza, či predmetné vecné náklady predstavujú podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. skutočnú škodu alebo ušlý zisk. V tomto smere žalovaný poukázal na definície týchto kľúčových pojmov: skutočná škoda je trvalé zmenšenie majetku poškodeného a ušlý zisk predstavuje ušlý majetkový prospech, resp. nerozmnoženie majetku poškodeného, ktoré by bolo možné dôvodne očakávať, nebyť škodnej udalosti, s ohľadom na pravidelný beh vecí. Na základe ustálených definícií skutočnej škody a ušlého zisku, žalovaný má za to, že žalobca doposiaľ neunesol bremeno tvrdenia tým, že nekonkretizoval, či si uplatňuje skutočnú škodu alebo ušlý zisk a zároveň žalobcom uvedenú paušalizáciu vecných nákladov nemožno považovať ani za zmenšenie majetku poškodeného, ani za ušlý majetkový prospech, a teda logicky nie je možné domáhať sa ich náhrady podľa zákona č. 514/2003 Z. z.

Žalobca by v tomto konaní na preukázanie vzniku škody musel produkovať dôkazy preukazujúce škodu pri každej individuálnej pohľadávke. Žalobca ako spoločnosť, ktorá sa zaoberá spotrebiteľskými úvermi, k svojej činnosti nepochybne potrebuje a využíva informačný systém, ktorý poskytuje prehľad poskytnutých úverov. Takýto systém musel využívať nielen počas domnelých prietahov, ale aj pred týmto obdobím, ako aj po ňom, nielen na správu pohľadávok, ktoré boli predmetom exekúcií, ale aj takých, pri ktorých žiadne exekúcie neprebíhali, resp. prebiehali bez namietaných nedostatkov. Akákoľvek výška nákladov prevádzkovania na správu informačného systému vznikala/vznikla žalobcovi bez ohľadu na tvrdené prietahy a jej uplatnenie je preto účelové.

Žalobca uvádza ako ďalšiu položku majetkovej škody „udržiavanie“ systému. Tu ide taktiež o činnosť, ktorú musí žalobca vykonávať na každodennej báze, najmä pri poskytovaní úverov v takom rozsahu, ako ich poskytuje žalobca, aby sa naplnil účel fungovania spoločnosti daného druhu. Spoločnosť, ktorá sa špecializuje na poskytnutie úverov musí mať informačný systém. Požadovať paušálne sumy za spomínané veľmi všeobecne uvedené činnosti je nesprávne a účelové.

V súvislosti s uvedeným, ako aj s paušálnou sumou na administratívne spracovanie urgencií exekučnému súdu a publikačné výdaje, je viac ako zrejmé, že si žalobca uplatňuje neprimerané čiastky (najmä s ohľadom, na skutočnosť, že väčšina uvádzaných zaslaných žiadostí o poskytnutie informácií sa mohla hospodárnejšie vykonať aj elektronicky). Na druhej strane, samotný zástupca žalobcu uvádza vo svojom stanovisku k žiadostiam o doplnenie žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo dňa 2. 7. 2012, že „disponuje jednotnou a nedeliteľnou databázou návrhov v elektronickej forme (návrhy podával elektronicky v automatizovanom procese)“ a že, „návrhy boli spracované v elektronickej forme a súdom boli odoslané v tejto forme rovnako tak elektronicky a. Z tohto dôvodu žalovaná má znovu za to, že uplatňovanie nároku na majetkovú škodu je nepodložené a uplatňovať si 175,- € paušálne za každého dlžníka je nielenže nadhodnotené, ale aj nepreukázané. Skutočnú škodu je potrebné dokázať listinami/skutočnosťami, ktoré preukážu požadovaný nárok, v opačnom prípade by mohlo dochádzať k ľubovoľnému a subjektívnemu vyčísleniu škody zo strany žalobcu a preskúmanie predmetného nároku je znemožnené. Od povinnosti riadne preukázať vznik a výšku škody žalobcu neodbreňuje množstvo podaných žalôb, ťažkosti pri jej vyčíslení a preukázaní, ani ochrana osobných údajov, obchodného tajomstva či dôverných informácií, teda skutočnosti, ktorými žalobca exemplárne nesplnenie dôkaznej povinnosti odôvodňuje. Na základe všetkých uvedených skutočností je žalovaná toho názoru, že nemôže niesť zodpovednosť a nahrádzať žalobcovi materiálnu škodu tak, ako si ju uplatnil v tomto konaní, pretože žalobca nepreukázal jednak vznikla ani výšku škody.

Žalobca sa ďalej domáha aj náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch v pomernej výške k čiastke 663,88 Eur (čiastka, ktorú v niektorých nálezoch Ústavný súd SR priznal za prietahy na rok) podľa toho, ako dlho trvalo domnelé omeškanie.

Podľa ustanovenia § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa ustanovenia § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z., výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

V časti žalobcovho nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch poukazuje žalovaný na dve skutočnosti, kde rozhodoval o poskytnutí finančného zadosťučinenia za zbytočné prietahy. Poskytovanie finančného zadosťučinenia nie je automatické a podlieha podrobnému skúmaniu prípadu zo strany súdu. Každé prípadové okolnosti sú osobitné a vychádzať z paušálnej sumy 663,88 €, ktorá musí byť priznaná za každý rok prietahov, je nesprávna úvaha. Navyše, pri rozhodovaní Ústavný súd SR vychádzal aj z významu sporu pre žalobcu, pričom v tomto prípade ide o veľkú spoločnosť poskytujúcu úvery fyzickým osobám. Ústavný súd SR prihliada aj na to, či sťažnosť predsedovi súdu viedla k náprave. Pokiaľ žalobca tento prostriedok nevyužil, je neprijateľné, aby sa mu priznala náhrada nemajetkovej ujmy podľa vybraných náleзов Ústavného súdu SR, keď predseda súdu nemal možnosť prípadnú nápravu zjednať. Vznik nemajetkovej ujmy u právnických osôb a fyzických osôb je odlišný. Pocity členov riadiacich orgánov spoločnosti v podobe „frustrácie, úzkosti, neistoty a nedôvery“ sú irelevantné v predmetnom konaní, keďže si náhradu škody a nemajetkovej ujmy uplatňuje spoločnosť ako právnická osoba. Samotná judikatúra poukazuje na tento aspekt v rozsudku Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30Cdo 675/2011, kde je uvedené, že odškodnenie právnickej osoby za nemajetkovú ujmu spôsobenú prípadnými prietahmi v konaní nie je možné vzťahovať na fyzické osoby, ktoré sa na činnosti právnickej osoby nejakým spôsobom zúčastňujú, lebo im nevzniká ujma priamo. Žalobca uvádza aj „zánik podnikateľských aktivít a podnikateľských plánov“, ale tieto nie sú bližšie konkretizované, pričom žalobca neupresnil, v čom a ako situácia „ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy žalobcu. Žalobca zároveň zjavne opomína, že pri uplatňovaní nároku na náhradu nemajetkovej ujmy je potrebné preukázať, že konštatovanie porušenia práva nie je dostačujúcim zadosťučinením. Uvedené zo žalobných návrhov nevyplýva a z toho dôvodu nie je preukázaný tak vznik nemajetkovej ujmy ako ani to, že by sa mala poskytovať jej náhrada v peniazoch.

Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Žalovaný akcentuje na potrebu zohľadnenia vyššie citovaného ustanovenia, ako aj ustanovenia § 17 ods. 2 a 3 zákona č. 514/2003 Z. z. pri formovaní záveru o potrebe priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, resp. o výške takejto náhrady. Po aplikácii uvedených ustanovení a percepčii skutkových okolností, nemožno dospieť k záveru o potrebe priznať žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch ani v prípade, ak by inak boli splnené predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu.

V tejto súvislosti nie je možné opomenúť povahu a predmet konaní, v ktorých malo k nesprávnemu úradnému postupu dôjsť, a to pri zohľadnení povahy podnikateľskej činnosti žalobcu a povedomí, ktoré je okolo žalobcu v spojení s touto podnikateľskou činnosťou vytvorené. V posledných rokoch všetky zložky štátnej moci zamerali svoju pozornosť na ochranu spotrebiteľských práv, pričom je všeobecne známe, že potrebu ochrany práv spotrebiteľov podmienila najmä činnosť žalobcu na trhu spotrebiteľských úverov. Práve uplatňovanie rôznych pohľadávok z titulu spotrebiteľských úverov je predmetom exekučných konaní, ktoré žalobca inicioval a v ktorých malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu.

V tejto súvislosti je potrebné upozorniť na list Európskej komisie, Generálneho riaditeľstva pre spravodlivosť pod č. JUST/A3/RM/kb D(20i0)] 1360 adresovaný stálemu predstaviteľovi Slovenskej republiky pri Európskej únii, v ktorom Európska komisia poukázala na to, že v súvislosti s podnikateľskými praktikami žalobcu dostala sťažnosti od slovenských spotrebiteľov, ako aj sťažnosť od slovenského združenia na ochranu spotrebiteľov, pričom útvary Komisie sa o týchto praktikách dozvedeli aj prostredníctvom návrhu na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podľa článku 267 ZFEÚ

podal Krajský súd v Prešove (Vec C-76/10). Žalovaný dáva do pozornosti obsah textu priloženého listu, pričom poukázal na niektoré výňatky:

„Problémy v spojitosti s týmito praktikami sa týkajú predovšetkým skutočnosti, že zmluvné podmienky sú stanovené prostredníctvom vopred formulovaných podmienok, ktoré jednostranne určili veritelia. Tieto podmienky sú pre spotrebiteľov veľmi tvrdé a ich zjavným cieľom je zbaviť spotrebiteľov práv, ktoré im vyplývajú z právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa. Jedným z osobitných aspektov je uplatňovanie nárokov zo strany nebankových inštitúcií, okrem iného prostredníctvom systematického využívania rozhodcovských orgánov, ktoré sa javia ako predpojaté, a v prípade ktorých sa zdá, že vôbec neuplatňujú právne predpisy na ochranu spotrebiteľa, formulár zmluvy spoločnosti POHOTOVOSTĚ s.r.o. navyše obsahuje časť s názvom Všeobecné podmienky poskytovania úveru (VP), ktoré sa odchyľujú od kogentných ustanovení na ochranu spotrebiteľa, a/alebo pomerne lagrantne znevýhodňujú spotrebiteľov vo viacerých dôležitých aspektoch, z ktorých niektoré uvádzame ďalej „Celkové náklady úverov poskytovaných spoločnosťou POHOTOVOSTĚ s.r.o., ktoré pozostávajú z úrokov a iných poplatkov, sa javia byť veľmi vysoké. Zdá sa, že prinajmenšom v niektorých prípadoch predstavujú náklady takmer 100% ročne zo sumy získanej od spoločnosti POHOTOVOSTĚ s.r.o. Najväčšiu časť poplatkov tvoria náklady na vypracovanie a uzavretie zmluvy o úvere, ktoré sa javia mnohonásobne vyššie ako poplatky, ktoré si účtujú banky.“

Podľa bodu 6 VP je dlžník povinný zaplatiť v prípade nesplnenia zmluvných záväzkov sankciu vo výške 0,25 % denne.

Podľa bodu 8 VP dlžník môže splatiť veriteľovi dlžnú sumu pred termínom splatnosti, to ho však nezbačuje povinnosti zaplatiť poplatok (95,6 % z úveru v plnej výške.“

Zásadným problémom je skutočnosť, že predmetné podmienky vylučujú uplatňovanie pravidiel na ochranu spotrebiteľa. Okrem vyššie uvedeného o negatívnej percepcii žalobcu verejnosťou, resp. aj špecializovanými organizáciami na ochranu spotrebiteľov (napr. Spotrebiteľské centrum) svedčí napr. článok v denníku SME zo dna 16.7.2012, z ktorého vyplýva, že žalobca obišiel zákaz vymáhať pohľadávku exekúciou. Podľa uvedeného článku Okresný súd Prešov označil konanie v prejednávanej veci za mimoriadne závažnú nečestnú činnosť, pričom článok popisuje aj niektoré prípady, keď sa jednotliví spotrebiteľia napokon domohli svojich práv (s odkazom na rozhodnutie Súdného dvora v Luxemburgu, ktorý poukázal na nezrovnalosť v zmluve, chýbajúcu RPMN a neprímerané sankcie a úroky). Z článku vyplýva aj nemenej významná skutočnosť, že Asociácia predaja, ktorá sa nestotožňuje s konaním žalobcu, vylúčila žalobcu zo svojich radov.

Z popísaného je zrejmé, že žalobca a jeho praktiky sú vnímané verejnosťou negatívne, boli predmetom záujmu Európskej komisie, súdy konštatovali porušovanie práv spotrebiteľa a v konečnom dôsledku práve podnikateľská činnosť žalobcu podnietila zvýšenú potrebu ochrany práv spotrebiteľov na všetkých úrovniach štátnej moci. Žalobca je vnímaný ako spoločnosť využívajúca neprijateľné podmienky, zneužívajúc slabé právne vedomie nízkopříjmových osôb.

Nie je možné opomenúť, že v takomto prípade aj súdna moc musí pozornejšie skúmať akékoľvek podanie žalobcu, a to najmä v prípade návrhu na vykonávanie exekúcie, kde v prípade žalobcu automaticky nastáva zvýšené riziko ohrozenia alebo porušenia práv (povinného v exekučnom konaní). Uvedené má vplyv aj na otázku samotného posúdenia nesprávneho úradného postupu, keďže súdy v prípade posudzovania návrhu žalobcu na vykonávanie exekúcie musia obzvlášť opatrne zvažovať, či poverenie vydajú alebo nevydajú a pod., s čím je spojená vyššia časová náročnosť vykonania procesného úkonu súdom. S prihliadnutím na popísanú charakteristiku podnikateľskej činnosti žalobcu považuje žalovaný za konanie v rozpore s dobrými mravmi, pokiaľ si žalobca uplatňuje nárok na náhradu škody voči štátu, keďže uplatnená škoda mala žalobcovi vzniknúť práve pri spornej a negatívne vnímanej podnikateľskej aktivite žalobcu. Súčasne v takejto situácii platí, že aj v prípade porušenia práva žalobcu už samotné konštatovanie porušenia práv musí byť považované za dostačujúce. Uvedené vylučuje možnosť priznania prípadného nároku žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy voči štátu.

Vzhľadom na vyššie uvedené žalovaný zastáva názor, že žalobca nepreukázal podmienky vzniku zodpovednosti štátu za škodu, súlad postupu žalobcu s dobrými mravmi, ako aj nedostatočnosť konštatovania porušenia práva. Zároveň aplikujú ustanovenie § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. po zohľadnení osoby poškodeného a vnímania doterajšieho pôsobenia žalobcu (ako spoločnosti s negatívnou povestou využívajúca neprijateľné podmienky), minimálnej závažnosti prípadnej ujmy a následky, ktoré žalobcovi mohol namietaný nesprávny úradný postup spôsobiť, nemôže byť žalobcovi priznaná žiadna náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Podľa ustanovenia § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

Podľa ustanovenia § 9 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z., právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takýmto postupom spôsobená škoda.

Z citovaných zákonných ustanovení je zrejmé, že pre úspešné uplatnenie práva na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. je nevyhnutné okrem existencie nesprávneho úradného postupu/nezákonného rozhodnutia, vzniku škody či nemajetkovej ujmy, preukázať aj príčinnú súvislosť medzi týmito zložkami. Podľa ustálenej súdnej praxe príčinná súvislosť, ako ďalší predpoklad vzniku zodpovednosti za škodu, je priama väzba javov (objektívnych súvislostí), v rámci ktorého jeden jav (príčina) vyvoláva druhý jav (následok). V postupnom slede javov je každá príčina niečím vyvolaná (sama je následkom niečoho) a každý ňou spôsobený následok sa stáva príčinou ďalšieho javu. Zodpovednosť však nemožno robiť závislou na neobmedzenej kauzalite. Atribútom príčinnej súvislosti je totiž „priamosť“ pôsobenia príčiny na následok, pri ktorej príčina priamo (bezprostredne) predchádza následku a vyvoláva ho. Vzťah príčiny a následku musí byť preto priamy, bezprostredný, neprerušovaný; nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Vychádzajúc zo základnej charakteristiky príčinnej súvislosti, ako priameho a bezprostredného vzťahu príčiny a následku, nemožno tvrdiť, že žalobcovi vznikla škoda postupom okresného súdu.

Keďže žalobca nepreukázal, že by činnosťou súdu došlo k nesprávnemu úradnému postupu, nepreukázal ani vznik škody nemajetkovej ujmy, tým pádom neexistuje ani príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom súdu a vznikom tejto škody a nemajetkovej ujmy, preto takýto návrh je potrebné zamietnuť. Naopak tento stav si žalobca spôsobil sám a to spôsobom vykonávania svojej podnikateľskej aktivity, pasivitou pri obhajovaní svojich práv.

Žalobca i žalovaný sa na ústne pojednávanie, ktoré súd nariadil na 22.5.2014 neustanovili. Žalobca žiadal podaním z 21.5.2014 o odročenie pojednávania z dôvodu, že v určenom čase mu prebieha iné konanie vytýčené na ten istý termín pred OS Komárno a jeho klient trvá na účasti splnomocneného advokáta a vylúčil substitúciu. Súd poznamenáva, že podľa § 119 ods. 1,2,6 O.s.p. žalobca nepožiadaval bez zbytočného odkladu o odročenie pojednávania, hoci vedel vopred, že je na ten istý deň určený termín pojednávania na OS Komárno, teda sa skôr dozvedel o dôvode na odročenie pojednávania, ktorý súdu neoznámil, až deň pred pojednávaním 21.5.2014. Z tohto dôvodu súd má za to, že tu nie je dôležitý dôvod na odročenie pojednávania, týmto dôvodom ani nie je požiadavka klienta na osobnej účasti advokáta a vylúčenie substitúcie. Právny zástupca žalobcu mal urobiť všetko preto, aby sa ustanovil na pojednávanie, resp. zabezpečil substitúciu a nezanedbal svoju povinnosť oznámiť dôvod na odročenie pojednávania bez zbytočného odkladu. Súd z tohto dôvodu neuznal dôvod na odročenie pojednávania, neodročil pojednávanie, ale postupoval podľa § 101 ods. 2 O.s.p.

Žalovaný taktiež ospravedlnil svoju neúčast' a súhlasil, aby sa konalo v jeho neprítomnosti s tým, že poukázal na obsah svojho písomného vyjadrenia k podanej žalobe.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi, pripojenými spismi 7Er/41/2004, 3Er/131/2007, 3Er/1011/2002, 3Er/190/2004, 3Er/165/2004, 9Er/376/2004, 3Er/345/2004 OS Vranov a zistil tento skutkový stav:

V konaní vedenom pod č. 7Er/41/2004, Ex/219/2004 OS Vranov podal oprávnený Pohotovosť s.r.o. žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie dňa 10.2.2004, súd vydal poverenie, ktorým poveril súdneho exekútora Bc. Jozefa Blaška, EÚ Michalovce.

Dňa 2.7.2009 oprávnený doručil návrh na zmenu exekútora.

Súd dňa 9.7.2009 vyzval súdneho exekútora, aby obratom predložil spis Ex 219/2004 vzhľadom na podaný návrh na zmenu exekútora a zároveň vyčíslil trovy exekúcie. Exekútorský úrad JUDr. Lucie Žužovej doručil exekučný spis 8.9.2009 spolu s vyúčtovaním trov exekučného konania. Súd 29.9.2009 vydal uznesenie, ktorým vyhovel návrhu na zmenu exekútora a rozhodol o trovách exekúcie. Súd prešetroval miesto pobytu povinnej a následne uznesením zo 14.6.2010 jej ustanovil opatrovníka.

Predmetné uznesenie v časti o zmene exekútora nadobudlo právoplatnosť 22.9.2010. V časti o trovách exekúcie bolo podané odvolanie 26.11.2009, o ktorom bolo rozhodnuté 19.6.2013 tak, že exekútorke JUDr. Žužovej bola priznaná náhrada trov exekúcie. Vec nie je právoplatne skončená.

Ostatné pripojené spisy registra Er sa netýkajú uplatnených nárokov v tejto žalobe.

Ďalšie spisy súdu neboli dodané, resp. sa nachádzajú na odvolacích konaniach.

Žalovaný žiadal žalobu zamietnuť z viacerých dôvodov, v prvom rade namietol procesné pochybenia zo strany žalobcu, keď žalovaný neuviedol sp. značky príslušných konaní, ktoré sú vedené na súde, chýbajú relevantné údaje ako dátumy doručenia podaní na súd, ktoré majú význam pre posúdenie celej veci a dátumy, kedy sa žalobca dozvedel o vzniku škody, žalobca nepredložil ani jeden relevantný dôkaz, ktorý by preukazoval vôbec existenciu predmetných exekučných konaní, vznik skutočnej škody a nemajetkovej ujmy a napriek tomu, že síce časť dôkazov uviedol najmä odkazom na exekučné spisy, v skutočnosti však prenáša celú dôkaznú povinnosť na súd napriek tomu, že dôkazné bremeno znáša sám.

Tvrdenie žalobcu, že nemá vedomosť o spisových značkách namietaných v exekučných konaní sa nezakladá na pravde a má charakter klamlivého a zavádzajúceho tvrdenia, pričom neoznačenie spisových značiek exekučných konaní, v ktorých malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu zo strany exekučného súdu bol jedným z dôvodov, pre ktorý Ústavný súd Slovenskej republiky odmietol sťažnosti žalobcu na porušenie jeho ústavných súd nečinnosťou exekučného súdu príkladmo pod sp. zn. IIÚS211/2012, IVÚS366/2012 a IVÚS374/2012.

Nie je splnená základná podmienka pre možnosť vyhovieť podanej žalobe v zmysle zák. č. 514/2003 Z. z. a to predbežné prerokovanie nároku s príslušným orgánom štátu, po neúspešnosti ktorého je možné predmetnú žalobu podať po uplynutí 6 mesiacov odo dňa prijatia žiadosti žalobcu. Dňa 23.4.2012 boli žalovanému doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie náhrady škody a vzhľadom na skutočnosť, že už dňa 27.9.2012 boli doručené Okresnému súdu žaloby vo veci je zrejme, že žalobca ich nepodal po uplynutí 6-mesačnej lehoty, ale skôr, pričom z ustanovení § 15 ods. 1 a § 16 ods. 4 zák. č. 514/2003 Z. z. vyplýva, že poškodený sa práva na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci môže domáhať na súde až po uplynutí 6 mesiacov odo dňa prijatia jeho žiadosti. Predbežné prerokovanie nároku je zákonom stanovenou podmienkou, aby o tomto nároku mohlo prebehnúť občianske súdne konanie s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky pod sp. zn. 2Cz38/76. Preto má za to, že ide o predčasne uplatnený nárok. Žalobca podal na Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky žiadosti o predbežné prerokovanie predmetných nárokov, avšak po výzve nedoplnil žiadne informácie, nebol ochotný priložiť ani príslušné návrhy na zmenu exekútora v jednotlivých exekučných konaniach, prípadne oznámiť dátumy, kedy sa žalobca dozvedel o škode vrátane dokladov preukazujúcich vyčíslenie majetkovej škody, či iné skutočnosti podstatné pre prerokovanie nároku. Nakoľko neposkytol žiadnu súčinnosť pri predbežnom prerokovaní podaných žiadostí a tým zmaril akúkoľvek možnosť predbežne prerokovať nárok na náhradu škody, o čo sám požiadal, nepovažuje tento za predbežne prerokovaný v zmysle ust. § 4 ods. 1 písm. a) zák. č. 514/2003 Z. z..

Žalovaný poukázal na nedostatok právomoci všeobecného súdu preskúmavať efektívnosť a rýchlosť súdneho konania iného súdu v konaní o náhrade škody podľa zák. č. 514/2003 Z. z. Takémuto skúmaniu môže byť rozhodovanie súdu podrobené len v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky na základe ústavnej sťažnosti. Všeobecný súd potom môže o náhrade škody v zmysle zák. č. 514/2003 Z. z. rozhodovať na základe prietahu v súdnom konaní len v prípade, ak by tieto boli konštatované vo výsledkoch vybavenia sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, v právoplatnom rozhodnutí vydanom v disciplinárnom konaní, v ktorom sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktorý má za následok prietahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov alebo po právoplatnom rozhodnutí Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti, ktorej Ústavný súd SR konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

K žalobcom tvrdenému nesprávnemu úradnému postupu žalovaný uviedol, že vnútroštátny súd má v zmysle uznesenia Ústavného súdu SR IVÚS60/2011, uznesení NS SR pod sp. zn. 3Cdo 146/2011, 3Mcdo11/2010 a 5Cdo291/2010 povinnosť ex offio preskúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku, nekalú povahu rozhodcovskej doložky, preskúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy a to v takom rozsahu, v akom mu to umožňujú procesné pravidlá v rámci obdobných opravných prostriedkov vnútroštátnej povahy, z rozhodnutia Ústavného súdu SR IÚS16/2002, z odôvodnenia ktorého vyplýva, že pri posúdení, či došlo alebo nedošlo k porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy, ústavný súd síce prihliada na lehoty, ktoré sú uvedené v ústave alebo v zákone, ale ich nedodržanie nepovažuje automaticky za porušenie uvedeného základného práva, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky okolností v danej veci.

Pojem zbytočné prieťahy obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR je pojem autonómny, ktorý nemožno pokladať a aplikovať len s ohľadom na lehoty uvedené v zákone.

S ohľadom na konkrétne okolností veci sa totiž ani v týchto prípadoch postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako prieťahy zbytočné s poukazom na vyššie uvedený článok Ústavy.

Žalobca nepreukázal podanie sťažnosti na prieťahy v konaní a ani rozhodnutie, v ktorom by bolo konštatované porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a preto nemôže byť preukázaný nesprávny úradný postup spočívajúci v existencii prieťahu, ktorý môže konštatovať len Ústavný súd. Žalobca nepreukázal vznik škody v uplatnenej výške.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a bod 1 zák. č. 514/2003 Z. z., vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu

a) Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v občianskom súdnom konaní alebo v trestnom konaní a ak tento zákon neustanovuje inak,

Podľa § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z., štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehoty, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prieťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z., právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z., nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z., zo žiadosti musí byť zrejmé, kto náhradu škody žiada, ktorej veci sa týka, titul, z ktorého sa nároku na náhradu škody domáha, akým spôsobom škoda vznikla a čoho sa poškodený domáha. V žiadosti a pri uplatnení nároku na náhradu škody na súde je poškodený povinný uviesť požadovanú výšku náhrady škody a označiť orgán verejnej moci, ktorý mu škodu spôsobil.

Podľa § 17 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z., v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadošťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 17 ods. 3 zák. č. 514/2003 Z. z., výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa § 19 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z., právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plyní premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia.

Podľa § 19 ods. 3 zák. č. 514/2003 Z. z., lehota neplyní počas predbežného prerokovania nároku podľa § 15 odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však počas šiestich mesiacov.

Podľa § 44 ods. 8 zák. č. 233/1995 Z. z., oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora.

Podľa § 44 ods. 9 zák. č. 233/1995 Z. z., súd v rozhodnutí o zmene exekútora podľa odseku 8 zároveň vykonaním exekúcie poverí exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu postúpi spolu s exekučným spisom súdneho exekútora, ktorý bol vykonaním exekúcie pôvodne poverený. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Trovy exekúcie pôvodného exekútora sa vypočítajú tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že v prejednávanej veci ako aj v spojených veciach si žalobca uplatňuje nárok na náhradu majetkových škôd a nemajetkovej ujmy a to z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, ktorý nerozhodol o žiadostiach na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej 30 dňovej a postupoval nesústredene a so zbytočnými prietahmi.

Nesprávnym úradným postupom je porušovanie povinností pri uskutočňovaní úkonov v konaní, najmä jeho nesprávne vykonanie alebo vykonanie bez splnenia zákonných podmienok.

Nesprávnym úradným postupom je aj opomenutie urobiť úkon alebo vydať rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote. Podľa vyššie citovaných zákonných ustanovení teda štát zodpovedá za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci iba pri splnení troch podmienok, ktoré musia byť splnené súčasne a to nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody.

Súd v danej veci poukazuje aj na rozhodnutie Ústavného súdu pod sp. zn. IVÚS606/2012 zo dňa 14.12.2012, v ktorej sa zaoberal sťažnosťou žalobcu v obdobnej veci ako vo vzťahu k namietanému porušeniu postupu Okresného súdu Vranov, a to porušením jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov pred Okresným súdom v Rimavskej Sobote pod sp. zn. 15Er 684/2011.

Ústavný súd v nadväznosti na uvedené zistenia poukázal na svoju doterajšiu judikatúru, podľa ktorej nie každý prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy.

Pojem zbytočné prietahy obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako prietahy zbytočné v zmysle ust. čl. 48 ods. 2 Ústavy (napr. nález Ústavného súdu IÚS63/00).

Ústavný súd poukázal na to, že už v predchádzajúcich rozhodnutiach vyslovil, že ojedinelá nečinnosť súdu v trvaní aj niekoľkých mesiacov ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

S poukazom na citované rozhodnutie ÚS SR nebolo možné konštatovať zbytočné prietahy v konaní exekučného súdu Vranov nad Topľou v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy SR vo veci vedenej proti Ivetke Mikovej vo veci 7Er/41/2004, kedy exekučný súd konal sústredene bez prietahov a tvrdená nečinnosť exekučného súdu žalobcom v predmetnej žalobe nezodpovedá skutočnosti.

Keďže v danom prípade žalobca neunesol dôkazné bremeno tvrdenia o nesprávnom postupe exekučného súdu v exekučnej veci, nepreukázaním porušenia jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov pri rozhodovaní o zmene exekútora, súd jeho žalobu ako nedôvodnú zamietol.

Rovnako ako pri nároku na náhradu škody je povinný poškodený nielen tvrdiť, ale aj preukázať vznik nemajetkovej ujmy, resp. uviesť skutočností, na základe ktorých bude možné podľa zákonom určených kritérií posúdiť vznik ako aj rozsah ujmy. Podľa názoru súdu doba, ktorá v predmetných veciach uplynula od doručenia žiadosti na zmenu súdneho exekútora až do doručenia uznesenia exekučného súdu o zmene exekútora a priznania odmeny pôvodnému exekútorovi nemohla negatívne zasiahnuť žalobcu ani vyvolať riziká uvádzané žalobcom.

Žalobca tak nepreukázal ďalší zákonný predpoklad zodpovednosti za škodu, a to vznik škody, ktorá je chápaná ako skutočná majetková ujma a nároky, ktoré sú uplatnené sú hypotetické. Žalobca nepredložil jediný dôkaz na preukázanie škody a teda neunesol dôkazné bremeno. Súd poznamenáva, že nutnosť spravovať pohľadávku oprávneného nezapríčinil exekučný súd a teda príslušné náklady nie sú v príčinnej súvislosti s postupom exekučného súdu, ale postupom povinného, ktorý dlh voči oprávnenému nesplnil.

Taktiež nie sú splnené zákonné predpoklady pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v zmysle § 17 ods. 3 zák. 514/2003 Z.z. a dôvody uvádzané žalobcom súd považuje za irelevantné. Nebolo zistené, že by došlo k zániku povinného. Samotné vedenie exekučného konania bez ohľadu na jeho dĺžku nie je objektívnou prekážkou na udržiavanie kontaktu oprávneného s povinným a nie je ani dôvodom k vzniku insolventnosti povinného. Pocity členov riadiacich orgánov spoločnosti sú v tomto konaní bezvýznamné, keďže žalobca nie je právnická osoba. Žalobca nepreukázal ani zánik svojich podnikateľských aktív. Nie je možné v tejto súvislosti nezohľadniť samotnú podnikateľskú činnosť žalobcu, ktorú súd považuje za konanie v rozpore s dobrými mravmi tak, že si žalobca uplatňuje nárok na náhradu škody a nemajetkovej ujmy voči štátu, keď škoda mu vznikla pri negatívne vnímanej podnikateľskej aktivite žalobcu, ktorou bola nútená sa zaoberať aj Európska komisia, ktorá v mnohých smeroch konštatovala porušenie práv spotrebiteľov. Z týchto dôvodov súd žalobu žalobcu zamietol v celom rozsahu.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Žalobca nebol v konaní úspešný a žalovaný, ktorý bol úspešný a ktorému vzniká nárok na náhradu trov konania, si tieto trovy konania neuplatnil, preto súd vyslovil, že ani jeden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Súd vylúčil na samostatné konanie nárok žalobcu pôvodne vedený na OS Vranov pod sp.zn. 11C/215/2012 povinný D. T., vec pôvodne vedenú pod sp.zn. 11C/220/2012 OS Vranov povinná E. Č., vec pôvodne vedenú pod sp.zn. 11C/214/2012 OS Vranov povinná U. B., 11C/219/2012 OS Vranov povinný U. U., 11C/213/2012 OS Vranov povinná Q. D., 11C/216/2012 OS Vranov povinná W. P., 11C/218/2012 OS Vranov povinná D. G., 11C/212/2012 OS Vranov povinná E. R., 11C/209/2012 OS Vranov povinný E. G., vzhľadom na to, že sa nepodarilo doposiaľ zabezpečiť predmetné exekučné spisy, resp. je potrebné vo veci vykonať ďalšie dokazovanie.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,

- a) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- b) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- c) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- d) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- e) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.